

> Retouradres Postbus 18601 2502 EP Den Haag

Minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw ir. H.G. Herbert
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum	Pagina	Kenmerk
19 mei 2026	1 van 4	2026-0000234105

Betreft

Eindbrief na bemiddeling met Follow the Money
inzake Woo-verzoek steunoperatie Damen Naval

Geachte mevrouw Herbert,

Op 21 oktober 2025 hebben journalisten van Follow the Money bij het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (hierna: het Adviescollege) een klacht ingediend. De klacht betreft de behandeling van een Woo-verzoek over een mogelijke steunoperatie aan Damen Naval¹ door het demissionair kabinet Schoof, waarover de Eerste en Tweede Kamer vertrouwelijk zou zijn geïnformeerd. Het Adviescollege is daarmee op basis van de Wet open overheid verzocht te bemiddelen tussen de journalisten en uw ministerie. Hierover hebben wij u per brief van 29 oktober 2025 geïnformeerd.

Met deze brief bevestigt het Adviescollege dat de bemiddeling is beëindigd en informeren wij u dat het Adviescollege niet zal overgaan tot het uitbrengen van een advies. In deze brief geven wij een korte beschrijving van de aanleiding, het verloop en het resultaat van de bemiddeling. Wij zenden een afschrift hiervan aan de journalisten en publiceren deze op de website van het Adviescollege.

¹ Op 30 oktober 2025 heeft Damen Naval bij de publicatie van de jaarcijfers op de eigen website gemeld dat een overbruggingskrediet niet nodig zou zijn. Nog los van mediapublicaties is hiermee algemeen publiekelijk bekend en door betrokkene ook zelf bevestigd dat het bedrijf waar het hier om gaat Damen Naval betreft; het Adviescollege kiest er daarom weloverwogen voor dit bedrijf in deze eindbrief bij naam te noemen, zonder dat dit een formele bevestiging vanuit het ministerie impliceert. Zie hier de betreffende publicatie: [Damen reports profit and full order book in 2024 - Damen](#).

Het Woo-verzoek en de klacht

Op 9 juli 2025 hebben journalisten een Woo-verzoek ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Meer specifiek gaat dit verzoek over een 'steunverzoek betreffende een bedrijfscasus' om een 'marktconforme lening te verstrekken', waarover de Tweede Kamer op 2 juli 2025 vanwege de gevoeligheid van de informatie vertrouwelijk was geïnformeerd op grond van artikel 68 Grondwet.^{2 3} Hierbij werd de naam van het betreffende bedrijf welbewust niet genoemd, terwijl de journalisten dit in hun verzoek wel doen. Er loopt op dit moment nog een vertrouwelijke inzagemogelijkheid tot 1 januari 2027 voor zowel de Eerste als de Tweede Kamer voor het inzien van de stukken over het steunverzoek. Uw ambtsvoorganger heeft toegezegd de Kamer ook publiekelijk te informeren 'wanneer de bedrijfsgevoeligheid vervalt'.⁴

Op 6 augustus 2025 is op het Woo-verzoek van de journalisten een besluit genomen, waarbij alle informatie integraal is geweigerd.⁵ Aangegeven werd dat er geen nadere motivering kon worden verstrekt bij de uitzonderingsgronden, omdat dit zou leiden tot het prijsgeven van de informatie. Om deze reden is eveneens geen inventarislijst verstrekt.

De journalisten hebben op 17 september 2025 pro forma bezwaar aangetekend tegen beide besluiten en op 30 september 2025 hun gronden ingediend. Op 21 oktober 2025 hebben zij hun klacht ingediend bij het Adviescollege met betrekking tot – kort gezegd – het integraal weigeren van informatie in wat voor vorm dan ook, zonder (blijk van) inventarisatie en inhoudelijk dragende motivering. Inmiddels ligt er bij uw ministerie ook een geactualiseerde versie van het Woo-verzoek ('herhaalverzoek') dat nog een primair besluit behoeft.

Verloop van de bemiddeling

Enkele dagen voor het intakegesprek met de journalisten op 4 november 2025 publiceerde Damen Naval de jaarcijfers en maakte daarmee wereldkundig géén gebruik te zullen maken van de toezegging van de Nederlandse overheid tot een overbruggingskrediet van 270 miljoen euro.⁶ Dit was in hoge mate bepalend voor de richting van de bemiddeling.

De journalisten hekelden de wijze waarop in dit dossier heel krampachtig te werk is gegaan door uw ministerie. En dat terwijl het hier zou gaan om het ter beschikking stellen van (veel) geld aan een commercieel bedrijf waar grote belangen mee gemoeid lijken te zijn. De journalisten focussen zich voor hun onderzoek op de motieven van de ministeries voor de toezegging van steun aan het bedrijf, wat extra interessant is nu de toegezegde steun achteraf helemaal niet nodig zou zijn.

Uit het intakegesprek met diverse medewerkers van uw ministerie bleek dat het noemen of bevestigen van de naam van het betrokken bedrijf, al dan niet over de band van de Woo-afhandeling, op zichzelf door EZK al te gevoelig wordt bevonden. Dat anderen dan EZK, waaronder het bedrijf zelf, hierover informatie publiek bekend maken deed hier niet aan af. Gesteld werd dat openbaarmaking ernstig versturende consequenties zou hebben, gelet op (onder

² Vanwege de bedrijfsgevoeligheid van de informatie.

³ De Tweede Kamer moest vanwege de spoedeisendheid van de bedrijfssteun terugkomen van reces om in te kunnen stemmen de tweede incidentele supplementaire begroting strekkende tot budgetmutatie (in verband met het beroep op artikel 2.27 lid 2 Comptabiliteitswet). De Kamer zou op later moment nog worden geïnformeerd over de exacte vormgeving van de lening. Zie *Kamerstukken II 2024/25*, 36786, nr. 3.

⁴ *Kamerstukken II 2024/25*, 32637, nr. 700.

⁵ [Besluit ministerie van Economische Zaken op Woo-verzoek over steunoperatie | Woo-besluit | Rijksoverheid.nl](#).

⁶ Zie voor meer informatie hierover voetnoot 1.

meer) de financiële en andere belangen van steunverzoekers, internationale betrekkingen, staatsveiligheid en de onderhandelingspositie van de Staat.

Resultaat van de bemiddeling

Gelet op deze context heeft het Adviescollege de afweging gemaakt dat het voeren van een bemiddelingsgesprek over de inhoud van het Woo-verzoek nagenoeg onmogelijk is. Ook is het Adviescollege niet overgegaan tot het zelfstandig opvragen van de documenten. Vanwege de huidige geopolitieke situatie en spanningen wordt de informatie uit dit dossier door het ministerie als zeer gevoelig bestempeld, waarover ook de Tweede Kamer enkel vertrouwelijk is geïnformeerd, vooralsnog tot 1 januari 2027. Doordat de informatie tot die tijd vertrouwelijk ingezien kan worden door Kamerleden, is er wel een vorm van democratische controle mogelijk gemaakt. Daarbij komt dat het Adviescollege geen definitief rechtsoordeel kan geven over de openbaarheid van de informatie, waardoor het zelfstandig opvragen van de documenten en het uitbrengen van een advies in deze specifieke situatie geen meerwaarde zou hebben, maar enkel tot extra vertraging kon leiden.

Wel is in overleg met partijen de mogelijkheid van een sprongberoep verkend. De journalisten wensten de bezwaarfase over te slaan om de kwestie zo snel mogelijk voor te kunnen leggen aan de rechter.⁷ De inschatting van het Adviescollege was echter dat een (gebundeld) sprongberoep zoals de journalisten dat voor ogen hadden niet kansrijk was: het verzoek werd te laat gedaan omdat de bezwaarprocedure al liep.⁸ Er zou wel nog een mogelijkheid kunnen bestaan dat bij het herhaalverzoek ingezet wordt op sprongberoep, omdat daar nog een primair besluit op genomen moet worden. Het is uiteraard aan de rechter – en niet aan het Adviescollege – om te bepalen of een zaak zich inderdaad leent voor sprongberoep of niet.

Ter afsluiting van de bemiddeling zijn door partijen enkele procesafspraken gemaakt:

1. Binnen een week laat EZK weten wanneer het besluit op het herhaalverzoek verwacht kan worden;
2. De journalisten zien af van een hoorzitting: EZK laat weten wanneer de beslissing op bezwaar verwacht kan worden;
3. Het Adviescollege wordt op de hoogte gehouden van het proces;
4. De journalisten willen de besluiten door de rechter laten toetsen. EZK verleent medewerking daar waar dit mogelijk is;
5. De bemiddeling is beëindigd. De besluitvorming hoeft niet op te wachten op de afrondende brief vanuit het Adviescollege.

Deze afspraken dienden ertoe te zorgen dat de bestuurlijke besluitvormingsfasen van de Woo-verzoeken bij EZK zo snel mogelijk doorlopen werden. Ze zijn inmiddels opgevolgd.

⁷ Sprongberoep is wat in de wet 'rechtstreeks beroep' wordt genoemd. Dan wordt in feite op verzoek van de bezwaarmaker en met instemming van het bestuursorgaan de bezwaarfase overgeslagen en gaat men direct naar de rechter. Dit is bedoeld voor uitzonderlijke gevallen en is geregeld in artikel 7:1a Awb.

⁸ Artikel 7:1a Awb vereist dat het verzoek tot instemming met rechtstreeks beroep al is opgenomen in het bezwaarschrift. Bij pro forma bezwaar kan het nog bij de aanvulling van de gronden. Omdat het bezwaarschrift hier al 'compleet' was en de bezwaarprocedure reeds aangevangen, was het daarmee per definitie te laat om alsnog hierom te kunnen verzoeken. Zou EZK dan toch instemmen met sprongberoep, dan was onze inschatting dat de rechter het geschrift aan EZK zou terugzenden voor behandeling in bezwaar, gelet op artikel 8:54a Awb.

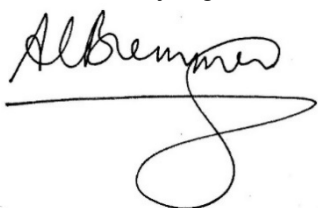
Daarnaast is door het ministerie van EZK kenbaar gemaakt dat het nog altijd bereid is om op termijn (inhoudelijk) met de journalisten over deze aangelegenheid te spreken.

De huidige geopolitieke situatie en openbaarheid

De journalisten hebben tijdens de bemiddeling hun zorgen geuit: zij vrezen dat er te luchthartig een beroep op nationale veiligheid wordt gedaan, waardoor informatie grofmazig, zonder heldere motivering en inventarisatie wordt geweigerd. Hoewel het Adviescollege begrijpt dat de geopolitieke situatie en spanningen invloed kunnen hebben op de openbaarmaking van overheidsinformatie, betekent dit niet dat de Woo hierdoor volledig buitenspel wordt gezet. Er moet steeds zorgvuldig de afweging gemaakt worden of de informatie onder een absolute of relatieve uitzonderingsgrond valt en wat dit dan betekent voor de mate van openbaarheid van de informatie.

Ook in die situatie dat de inhoud van documenten niet voor iedereen openbaar kan, is overheidstransparantie niet uitgesloten. Zo kan er soms wel degelijk procesmatige informatie vanuit de context openbaar worden gemaakt. Hierbij hoort ook dat de eerder gevraagde informatie alsnog zo spoedig mogelijk proactief openbaar wordt gemaakt en beschikbaar wordt gesteld voor democratische controle, *zodra* de geopolitieke situatie en/of de andere betrokken belangen dit ook maar enigszins toelaten. Als de tijd rijp is voor openbaarmaking zou in een geval als dit zeker niet nodig moeten zijn dat Kamerleden, journalisten of burgers er nogmaals om vragen.

Met vriendelijke groet,

Lydia Bremmer
Secretaris-directeur Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding